

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Sayı : 94536345-243.02/
Konu : 4081 Sayılı Çiftçi Malları
Koruma Kanunu

.../03/2018

VALİLİK GENEL EMRİ
2018/2

- İlgi: a) 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun
b) 4342 Sayılı Mera Kanunu ve Yönetmeliği
c) 442 Sayılı Köy Kanunu
d) Kars İli Mera Komisyonunun 09.02.2018 tarih ve 2018/1 No'lu Kararı

İlimiz genelindeki köylerde ticari hayvanların otlatılması, meraların kullanılması ve kültür arazilerinin otlatılarak veya farklı şekillerde zarara uğratılması gibi çiftçi mallarının korunması kapsamına giren konularda anlaşmazlıklar oluşmakta ve buna bağlı olarak Valilik Makamına ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü' ne şikâyetler gelmektedir.

Bu konularla ilgili olarak **4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanunu'nun** yeterince bilinmediği ve buna bağlı olarak birçok sorunun çözümünde yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle İlçe Kaymakamlıklarımızca aşağıda belirtilen hususların göz önüne alınarak "İlçe Murakabe Heyetlerinin" oluşturulması ve bu konuda gerekli kararların alınıp, Köy Muhtarlıklarına tebliğ edilmesi gerekmektedir.

1- 4081 sayılı **Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanu'nun** 1. maddesinde kanuna göre korunacak çiftçi mallarının neler olduğu belirtilerek, aynı maddenin II. Fıkrasında, "Ziraatta kullanılan ve Ziraatla alakalı olan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar" ifadesi ne yer verilerek mer'a, otlak, çayır gibi hayvanların otlatılacakları alanlarda bu kapsama alınmıştır. Bu konuyla ilgili olarak 4342 Sayılı Mera Kanunu da, "Mera Komisyonu'nun" çalışma başlattığı mera alanları için düzenleme getirmekte olup; yine aynı Mer'a Kanununa göre çalışma başlatılmayan alanlar için Mera Kanunu'nun geçerli olmayacağı belirtilmiştir. Bu nedenle söz konusu köyler için yapılacak değerlendirmelerin bu ayrıma dikkat edilerek, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne yayınlanan "**Yayla ve meraların Kullanımı İle Gezginci Arıcılık Faaliyetleri**" konulu 2018/1 nolu "**Valilik Genel Emri**" çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

2- Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun hükümlerinin hangi yerlerde kimler tarafından icra olunacağı hususu, söz konusu kanun'un 2. ve 3. maddelerinde zikredilerek; Bu kanunun köylerde "İhtiyar Meclisi" tarafından yerine getirileceği belirtilmiştir. Ayrıca 3. madde de her İlçede ve İl Merkezinde bir "Murakabe Heyeti" nin kurulması zorunluluğu belirtilmektedir. Kanunun 4. Maddesinde Çiftçi Malları Koruma Meclis Üyeleri ve Murakabe Heyeti Üyelerinin seçimi ve görev süreleri konuları belirtilmektedir. Yine aynı kanunun 5. maddesinde Murakabe Heyeti; İlde Valinin görevlendirdiği Vali yardımcısı, İlçede Kaymakam başkanlığında, İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü ve İl/İlçe Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı bünyesindeki Koruma Meclisinden 5 üyenin katılımıyla teşekkül ettiği belirtilmiştir.

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

3- Köylerde mera alanlarının belirlenmesi, tespit ve tahdit işlerinin yapılması 4342 Sayılı Mera Kanununa göre "Mera Komisyonu" marifetiyle yapılmakta olup, söz konusu komisyonun çalışma başlatmadığı köylerde ise; 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 3. maddesinde "Köy sınırlarının İhtiyar Meclisi tarafından tespit edileceği ve idari makamlarca onanacağı" belirtilmiştir. İhtiyar Meclislerinin kendi köylerinin sınırlarını ve haliyle mevcut sınırlar içerisindeki mera alanını da bilmesi gerekmektedir. İhtiyar Meclislerinin aynı zamanda köyün "Çiftçi Mallarının Korunması hakkında kanun gereği de yetkili olduğu için, tespit edilen köy sınırları içerisindeki mera alanının nasıl kullanılacağını da hükme bağlayarak bağlı bulunduğu ilçenin Murakabe Heyetinin onayına sunarak, alınan onay neticesinde kendi köyü içinde genel olarak mera kullanımı ve çiftçi mallarının korunması hususlarında durumu netliğe kavuşturacaktır.

4- Yukarıda belirtilen 3. maddenin Köy Muhtarlıklarınca bilinmediği ve yerine getirilmediği, bu nedenle de çiftçilerin bu konuda birbirleri ile sürekli sürtüşmeye girdiği müşahade edilmiştir. Yapılan şikayetleri azaltmak, ilgili kanunun 8. maddesinin 4. fıkrası gereğince Murakabe Heyeti olarak nezaret ve denetim görevinin yerine getirilmesi amacıyla köy muhtarlıklarınca yapılan işlerin takip edilmesi ve söz konusu kanunun daha iyi işlerlik kazanması için köy muhtarlıklarına bu konuda ilgili kurumlar (Kaymakamlık ve İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü) tarafından eğitim verilmesi gerekmektedir.

5- **Ticari hayvan tanımı, her köy için mera alanı ve yapısı ile köyde yapılan hayvancılık işlerinin farklı olabileceği düşünülerek; örfi hukuka bırakılan ve 442 Sayılı Köy Kanunu ile 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'da zikredilmeyen bir kavramdır.** Köyde hayvancılık yapan çiftçilerin kendi ihtiyaçlarının dışında hayvan alıp besleyerek satmaları gayet doğal bir olay olup, bir köyde bu şekilde faaliyet gösteren insanları ayıklamak genel olarak doğru bir hareket olmayacaktır. Ancak köyün otlatma kapasitesi üzerinde hayvan köye sokulmayacaktır.

6- Yukarıda 5. madde de belirtilen husus her köyün kendi yapısı içerisinde (ticari maksatla alınıp otlatılan hayvan sayısı ve köyün mera alanı itibarıyla) farklılık arz edeceğinden konunun çözümü noktasında tutulacak tavır şu şekilde olmalıdır: Bütün köylerimizde 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanunu fiilen yürütmekle görevli Köy Muhtarları ve İhtiyar Heyeti; Otlatma mevsimi başlamadan önce hane tespiti ve ailelerin kendi ihtiyacını karşılamaya yönelik (ticari maksatla sürekli olarak alıp-satmadıkları) hayvanların cins ve sayı tespitini yapacaklardır. Yine köy muhtarları, köylerine ait mera alanını da tespit edecek ve kendi köylerindeki hayvan sayısı ile mera alanını dikkate alarak o yıl için nasıl bir otlatma yapılacağı hususunu köyün Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı olarak karara bağlayacaktır. Köy muhtarlıkları, hanelere yönelik yaptıkları hayvan cinsi ve sayısı tespitlerine ilişkin liste ile alınan kararları köyde ilan edecek ve bütün çiftçiler tarafından alınan kararlara riayet edilmesi hususunda gayret gösterecektir.

7- Çiftçi Malları Koruma Meclisinin ve ihtiyar heyetlerinin fonksiyonlarını daha etkin yerine getirebilmesi, otlatma sezonu boyunca kültür arazilerinde meydana gelecek zararların azaltılabilmesi gayesi ile Kültür arazileri (**ekenek, tarla, şahsa ait çayır vs.**) içerisinde kalan veya kültür arazilerinin yakınında bulunan ahırların çevresindeki otlak alanı ihata (tel örgü ve çitle çevrilmek) edilmek suretiyle kullanılabilir. Aksi takdirde bu tip ahırlarda hayvan

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

bulundurulmasına ve kontrolsüz bir şekilde etrafta otlatma yapılmasına müsaade edilmeyecektir. Riayet etmeyenlere 4081 sayılı kanun ve mahkemeler kanalıyla tespit edilecek zarar-zıyan tespitleri çerçevesinde yaptırım uygulanacaktır.

8- 4342 Sayılı Mera Kanunu'nun hükümleri her ne kadar komisyonun çalışma başlattığı köylerde uygulanmakta olsa bile; Söz konusu kanunun 19. ve 23. maddelerinde zikrolunan Meraların aşırı otlatılmayarak korunması ve verimliliğin düşürülmemesi gibi teknik açıdan zorunlu ve Köyün genel menfaatleri açısından önemli olan bu hususların mutlaka dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle hem köyde sürekli ikamet eden ve çiftçilikle uğraşanların haklarının korunması hem de mevcut mera yapısının korunarak sağlıklı bir otlatmanın yapılabilmesi için Mera Kanunu'nun 22. maddesinde bahis olunan "**En az altı aydan beri köyde ikamet etme**" şartının gözetilerek mutlaka uygulanması gerekmektedir. Buradan hareketle farklı illerden gelen ve ticari hayvancılık yapan şahıslara köy merasından yer tahsis edilmemesi hususuna riayet edilmelidir.

9- İslah çalışmalarının başarıya ulaşabilmesi için değişik ırklar birbirinden ayrılarak, ayrı sürüler oluşturulması ve buna göre boğa kullanılması yine Damızlık vasfı olmayan erkek hayvanların sürüye katılmasına engel olması ve köylerdeki damızlık sürülerin 250 baştan daha kalabalık tutulmaması hususları Murakabe Heyeti Kararında belirtilecektir.

10- İlimiz genelinde bulunan 382 köyden 63'ün de Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bulunmaktadır. Bu kooperatiflere uygulanan projeli çalışmalar ve bu çalışmalar sonrası çiftçilerimize verilen **kültür ırkı (Montafon, Simental gibi)** hayvanların olduğu göz önüne alınarak (ayrıca çiftçimizin kendi elinde de kültür ırkı hayvan bulunmaktadır). Kültür ırkı hayvan bulunan köylerde mutlaka bir kültür ırkı sürüsü oluşturulması prensibi Murakabe Heyeti Kararında mutlaka belirtilecek ve bu konuda gerekli hassasiyeti göstermeyen Köy Muhtarlıkları takip edilecektir. Bu konuyla ilgili olarak hali hazırda sertifikalı olmayan fakat elinde kültür ırkı hayvan bulunan çiftçilerimize yardımcı olunacak ve İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerince yapılacak teyit sonrasında bu şekilde olan hayvanlarında kültür ırkı sürüsüne katılması sağlanacaktır.

11- Murakabe Heyeti tarafından alınan kararları, - Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'da da belirtildiği üzere İlçe Merkezinde Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları, köylerde ise İhtiyar Meclisi yürütmekle görevlidir. Alınan Murakabe Heyeti Kararının birer sureti gereği için İlçe Merkezi Çiftçi Malları Koruma Başkanlığına Köy muhtarlıklarına; birer sureti de bilgi için en yakın birimdeki Jandarma Alay Komutanlığı'na ve Kars Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne gönderilecektir.

12- İlimiz genelinde hayvan otlatma ile ilgili olarak Köy Muhtarlıkları ve Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları tarafından kesilen para cezaları aşağıda belirtilen ilgili kanun hükümlerine göre;

-5728 Sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 112. Maddesine göre; " MADDE 112- 4081 sayılı Kanunun 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir."

"MADDE 31- Murakabe heyetlerinin 8 inci maddenin (V) numaralı bendine göre ittihaz edecekleri tedbirlere aykırı harekette bulunanlara, koruma veya ihtiyar meclislerinde elli Türk Lirasından iki yüz elli Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Sahip bulunduğu hayvanları mahallî adetlere aykırı olarak başıboş bırakan kişiye, koruma veya ihtiyar meclisi tarafından, başıboş bırakılan her bir hayvanla ilgili olarak on Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ancak her defasında verilecek ceza iki yüz Türk Lirasından fazla olamaz.

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Bu Kanun hükümleri uyarınca verilen idarî para cezalarından tahsil edilen miktarın tamamı koruma sandığına irat kaydolunur.

Murakabe Heyeti Kararlarına aykırı hareket eden çiftçilere yaptıkları ihlaller nedeniyle, her defasında idari para cezası olarak en fazla 250,00 TL. (iki yüz elli Türk Lirası) ve hayvan başına 10,00 TL. Olmak üzere en fazla 20 hayvan için 200,00 TL. (iki yüz Türk Lirası) olmak üzere en fazla toplam 450,00 TL. (Dört yüz elli Türk Lirası) para cezası kesilir. Yapılan para cezası uygulamalarında kanun kapsamında belirtilen sınırlar içerisinde kalınması gerekmektedir.

13- İl, İlçe ve Köylerde 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun gereği her yılın başında salma listeleri oluşturularak yasak mntıklar belirlenecek, B. Baş ve K. Baş hayvan sayılarına göre sürüler oluşturulacaktır. Alınan kararlar 15 gün müddetle askıda kalmalı. 15 gün askı süresinde itirazlar Koruma Heyetince değerlendirildikten sonra bütçe hazırlanmalı. Salma listeleri ve koruma bütçesi heyetçe imza altına alındıktan sonra her bir Köy Muhtarlığı alınan kararları onaylatmak üzere İl ve İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne Mülkü amire imzalatmak üzere sunmalıdır.

Bu " Valilik Genel Emri " ; görev ve sorumluluk alanları itibariyle İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri ve Köy Muhtarlıkları tarafından mahallen ilan ettirilerek vatandaşlarımıza duyurulacaktır.

Valilik Genel Emri' nin uygulanmasının temin ve takibi; İl Jandarma Komutanlığı, Kaymakamlıklar, İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri, Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı, Köy Muhtarlıkları ve ilgili diğer resmi daireler tarafından ifa edilecektir.

Gereğini rica ederim.

Rammi DOĞAN
Vali

DAĞITIM:

Gereği:

İl Jandarma Komutanlığı,
(7) İlçe Kaymakamlıkları,
Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı,
Köy Muhtarlıkları
(7) İlçe G'THB İlçe Müdürlükleri

Bilgi:

İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü